

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 958 223 382
Organisasjonsform: Gjensidig forsikringselskap
Foretaksnavn: VARIG HADELAND FORSIKRING
Forretningsadresse: Storgata 34
2750 GRAN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2022 - 31.12.2022

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Jakob Ruud
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 31.05.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 17.07.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
Opptjente bruttopremier		17 097 492	14 307 225
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		1 972 124	2 746 856
Sum premieinntekter for egen regning	4	15 125 368	11 560 369
Andre forsikringsrelaterte inntekter	5	10 755 959	1 318 225
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader		10 427 044	10 278 669
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		1 670 996	-321 439
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	8 756 048	10 600 108
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	6	7 778 003	7 002 837
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkl. provisjoner for 6,7 mottatt gjenforsikring		1 664 305	1 616 336
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		9 442 308	8 619 173
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	8	11 769 889	10 596 886
Resultat av teknisk regnskap		-4 086 918	-16 937 573
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto Inntekter fra investeringer			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		10 577 129	7 399 590
Netto driftsinntekt fra eiendom		363 317	363 383
Verdiendringer på investeringer		-29 840 450	10 400 123
Realisert gevinst og tap på investeringer		6 308 981	18 487 839
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		587 615	608 514
Sum netto inntekter fra investeringer		-13 178 638	36 042 421
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter		99 308	0
Andre kostnader	9	653 803	232 310

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Resultat av ikke-teknisk regnskap		-13 733 133	35 810 111
Resultat før skattekostnad		-17 820 051	18 872 538
Skattekostnad	9	-864 705	-3 574 751
Resultat før andre inntekter og kostnader		-16 955 346	22 447 289
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 940 971	-1 884 216
Øvrige andre inntekter og kostnader		-1 650 899	5 594 589
Skatt på andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert		-485 243	-471 054
Totalresultat		-20 061 973	26 628 716

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
BALANSE - EIENDELER			
Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
Investeringer			
Eierbenyttet eiendom	10	2 214 896	2 221 833
Bygninger og andre faste eiendommer		2 214 896	2 221 833
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Utlån og fordringer	11,13	7 000 000	7 000 000
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		7 000 000	7 000 000
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	11,12	170 051 494	191 378 533
Rentebærende verdipapirer	11	53 367 291	59 939 117
Utlån og fordringer	11,13	204 670	2 643 504
Andre finansielle eiendeler			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		223 623 455	253 961 154
Sum investeringer		232 838 351	263 182 987
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser			
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	11	7 260 603	9 388 531
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser		7 260 603	9 388 531
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		0	0
Andre fordringer	11	9 204 428	11 519 473
Sum fordringer		9 204 428	11 519 473
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	10	1 376 914	717 888
Kasse, bank	11	7 069 720	8 407 049
Eiendeler ved skatt	9,11	7 411 369	6 061 427
Andre eiendeler betegnet etter sin art	11,14	3 559 277	3 018 669
Sum andre eiendeler		19 417 280	18 205 033
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		867 956	624 028
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte		867 956	624 028

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
inntekter			
SUM EIENDELER		269 588 618	302 920 052
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital		0	0
Sum innskutt egenkapital		0	0
Opptjent egenkapital			
Fond m.v.			
Fond for urealiserte gevinster		3 943 690	5 594 589
Avsetning til naturskadekapital		25 906 020	25 061 970
Avsetning til garantiordningen		774 885	825 588
Annen opptjent egenkapital		195 756 042	216 457 926
Sum opptjent egenkapital		226 380 637	247 940 073
Sum egenkapital	15	226 380 637	247 940 073
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	7 760 776	5 277 339
Brutto erstatningsavsetning	4	21 259 904	24 766 558
Sum brutto forsikringsforpliktelser		29 020 680	30 043 897
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	14	3 125 906	1 449 766
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	9	654 980	232 310
Forpliktelser ved utsatt skatt	9	1 257 585	1 509 102
Andre avsetninger for forpliktelser			200 000
Sum avsetninger for forpliktelser	11	5 038 471	3 391 178
Andre forpliktelser	11,16	8 044 733	20 436 593
Sum forpliktelser		8 044 733	20 436 593

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	11,16	1 104 097	1 108 311
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		1 104 097	1 108 311
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		269 588 618	302 920 052

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2022

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Varig Hadeland Forsikring (VHF) er et gjensidig lokalt forsikringsselskap med konsesjon for brannskade, tingskade og naturskade i Norge. Selskapet har sitt kontor i Gran sentrum og hadde i 2022 sitt 168. driftsår.

Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem er enhver som er direkte forsikringstaker i selskapet eller har forsikringsprodukter hos vår samarbeidspartner.

Fra 2021 har VHF inngått en langsiktig strategisk samarbeidsavtale med Frende-konsernet (Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring). Samarbeidet er omfattende og innebærer bl.a. at VHF inngår som eier i Frende Holding AS og at VHF og Frende samarbeider om distribusjon av forsikringsprodukter hvor VHF er direkte forsikringsgiver for en rekke produkter og er agent for Frende for andre produkter. Det er tre Varig-selskaper som har likelydende samarbeidsavtaler med Frende. Varig Hadeland Forsikring, Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal og Varig Orkla Forsikring, samarbeider tett inn mot Frende og en rekke andre samarbeidspartnere.

Varig Hadeland Forsikring har en relativt liten administrasjon og har utkontraktert tjenester som etterlevelse- og risikostyring, regnskap/lønn, IKT og aktuarfunksjonen. I tillegg har vi et nært samarbeid med Frende innen oppgjør og utvikling av forsikringsprodukter, vilkår og tegningsretningslinjer.

Våre kunder opplever et forsikringsselskap med høy kundetilfredshet, og med kompetente forsikringsrådgivere som har et sterkt engasjement for regionen vi er en del av.

Det er tegnet forsikring for selskapets styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og ledelse for rettslig erstatningsansvar for formueskade på inntil kr. 10 mill.

FORTSATT DRIFT

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2022 er satt opp under denne forutsetning.

ARBEIDSMILJØET

Det gjennomføres årlige arbeidsmiljøundersøkelser som viser at arbeidsmiljøet er godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2022 har det totale sykefraværet vært på 5 % mot 1,48 % i 2021.

Det har ikke vært ulykker eller uhell knyttet til selskapets virksomhet, men koronapandemien har ført til noe mer sykefravær enn tidligere år. I tillegg har det vært behov for en mer fleksibel håndtering av sykefravær/sykenærvær gjennom året. Det knytter seg dermed noe usikkerhet til fraværspresenter for 2022.

LIKESTILLING

Selskapet ønsker et balansert forhold mellom menn og kvinner. De 17 ansatte, herav 9 kvinner og 8 menn, utgjør til sammen 16,2 årsverk. Bedriftens styre har hatt 5 medlemmer, hvorav tre kvinner.

FORSKNING OG UTVIKLING

Alle medarbeidere inviteres til å delta aktivt for et godt arbeidsmiljø og gode rutiner i det daglige arbeidet. Medarbeiderne deltar på alt av opplæring og sertifisering som tilbys fra samarbeidspartner og fra Kan Finans. Utdanningen er dekkende for de kravene som stilles til rådgivere i bransjene privat, næringsliv og landbruk. Samtlige medarbeidere er involvert i vår strategiske utvikling og deltar aktivt i vårt arbeid med produkt- og konseptutvikling, som lokal skadeforebygger, samfunnsaktør og rådgiver.

YTRE MILJØ

Vi forurensrer i svært liten grad det ytre miljø.

BÆREKRAFT

Vår rolle som skadeforebygger er et viktig bidrag til bærekraft. Å unngå skader er et vesentlig bidrag til redusert forbruk og bedre miljø. Ved å velge lokale samarbeidspartnere ved skader, holder vi transportkostnadene på et minimum. Selskapet deltar for tiden i et større bærekraftprosjekt, sammen med mer en 50 lokale bedrifter, i regi av Hadelandshagen.

FINANSIELLE RISIKOER

Varig Hadeland Forsikring har plassert midler i forskjellige typer fond, samt enkelte plasseringer i eiendommer. Styret har vedtatt og fulgt opp retningslinjer for kapitalforvaltningen og investeringsstrategien. Midlene plasseres for avkastning på lang sikt og i tråd med kapitalforvaltningsforskriften fastsatt av Finansdepartementet. Administrerende direktør har i tråd med fastsatte retningslinjer, og i nært samarbeid med ekstern ekspertise, forvaltet midlene. De finansielle risikoene er også grundig gjennomgått i ORSA-rapport for 2021.

RESULTAT, INVESTERINGER, FINANSIERING OG LIKVIDITET

Opptjent bruttopremie endte på kr. 17,1 mill. i 2022 mot kr. 14,3 mill. i 2021. Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring viser et underskudd på kr. 4,2 mill. i 2022 mot et underskudd på kr. 17 mill. i 2021. Underskuddet i 2022 er noe bedre enn budsjettet da deler av erstatningsbeløpet fra forlikssak med Gjensidige kom som inntekt under posten andre forsikringsrelaterte inntekter. Inntektene vil, i en overgangsfase til ny samarbeidspartner, være negative. Selskapet har økt antall ansatte og etablert kontor på Lena for å oppnå fremtidig vekst.

Erstatningskostnadene ble på kr. 8,8 mill. i 2022 mot kr. 10,6 mill. i 2021. Selskapet hadde, i det tidligere samarbeidet med Gjensidige, høye skadetall i 2020 og 2019. Disse skadene representerer brorparten av skadeutbetalingene for året og ble i hovedsak gjort opp i 2022. Skaderesultater i samarbeidet med Frende er derimot gode både i 2021 og 2022.

Resultat av ikke-teknisk regnskap viser et underskudd på kr. 13,6 mill. i 2022 mot et overskudd på kr. 36 mill. i 2021. Nedgangen i finansielle inntekter skyldes i hovedsak effekten av krigen i Ukraina med påfølgende økonomisk uro og pris- og rentestigninger.

Av totalkapitalen på kr. 269 mill. kroner utgjør egenkapitalen kr. 227 mill. (84 %). Selskapets finansielle stilling og likviditet er svært god.

Styret har fulgt opp inntekts- og kostnadsutviklingen gjennom året. Styret kjenner ellers ikke til forhold som er av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke framgår av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Varig Hadeland Forsikring sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

VARIGFONDET:

Varigfondet ble etablert i 2014 og hadde sin første tildeling i 2015.

Sum ramme for gavetildelinger er som følger:

2015 kr. 3 mill.

2016 kr. 2 mill.

2017 kr. 2 mill.

2018 kr. 2 mill.

2019 kr. 2 mill.

2020 kr. 3 mill.

2021 kr. 2 mill.

2022 kr. 2 mill.

Tot. kr. 18 mill.

Tildelingene har de siste årene foregått i sosiale medier og lokalavis. Varigfondet har også bidratt med 75 hjertestartere, inklusive livreddende førstehjelpskurs for mer enn 700 deltakere, og 31 livbøyer på Hadeland.

UTSIKTER FREMOVER

Slik styret vurderer det har samarbeidet med Frende et stort fremtidig økonomisk potensiale for selskapet, i tillegg til å kunne utvikle VHF som et lokalt forsikringsselskap. Samarbeidet gir en sterk plattform for videre satsing. Endringen vil være krevende økonomisk for selskapet og en forventer derfor svake resultater de kommende årene. En stor del av selskapets inntekter kommer fra agenturvirksomheten og denne inntekten må bygges opp på nytt i nytt samarbeid.

Avslutningen av samarbeidet med Gjensidige har vært krevende. Det har til sammen vært fem rettsprosesser med Gjensidige som motpart. VHF har seiret i samtlige. Seieren i Tingretten vedrørende tilbakeholdte provisjoner, avgangsvederlag, ulovlig markedsføring, brudd på god forretningsskikk og erstatning ble anket til Lagmannsretten av Gjensidige. Anken ble løst ved forlik høsten 2022 og VHF mottok et konfidensielt beløp etter forliket.

Planene for en nysatsing i Gjøvik, Toten og Land ble vedtatt i 2021 og arbeidet med planene resulterte i kontoretablering i juni 2022. Det er nå tre medarbeidere på vårt kontor på Lena. Med satsingen i Gjøvik, Toten og Land tredobles markedsgrunnlaget for VHF. Vi anser vekstpotensialet for meget godt i dette markedet.

Forslag til resultatdisponering 2022

	2 022	2 021
Årsresultat	<u>-20 061 974</u>	<u>26 628 717</u>
Endring i naturskadefond	844 050	582 835
Endring i avs. skadefors.selsk. gar.ordning	-50 703	-101 887
Overføring fond for urealiserte gevinster	-1 650 899	5 594 589
Anvendelse netto aktuariell gevinst/tap	-1 455 728	-1 413 162
Avsetning til Varigfondet	1 748 973	1 882 034
Overført til/fra andre fond	-1 748 973	609 501
Overført fra/til annen egenkapital	-17 748 694	19 474 807
Sum overføringer	<u>-20 061 974</u>	<u>26 628 717</u>

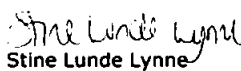
Saldo Varigfondet e. disponeringer: kr. 8.251.027.-.

Gran 22. mars 2023

Dagfinn Edvardsen

Kari Marie Engnæs

Inger Knoph Tingelstad

Stine Lunde Lynne

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm.dir.

RESULTATREGNSKAP

Varig Hadeland Forsikring	Noter	2022	2021
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
Opptjente bruttopremier		17 097 492	14 307 225
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-1 972 124	-2 746 856
Sum premieinntekter for egen regning	4	15 125 368	11 560 369
Andre forsikringsrelaterte inntekter	5	10 755 959	1 318 225
Brutto erstatningskostnader		-10 427 044	-10 278 669
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		1 670 996	-321 439
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-8 756 048	-10 600 108
Salgskostnader	6	-7 778 003	-7 002 837
Forsikringsrelaterte adm kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	6,7	-1 664 305	-1 616 336
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-9 442 308	-8 619 173
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	8	-11 769 889	-10 596 886
Resultat av teknisk regnskap		-4 086 919	-16 937 572
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		10 577 129	7 399 590
Netto driftsinntekt fra eiendom		363 317	363 383
Verdiendringer på investeringer		-29 840 450	10 400 123
Realisert gevinst og tap på investeringer		6 308 981	18 487 839
Adm.kostnader v/investeringer, herunder rentek.		-587 615	-608 514
Sum netto inntekter fra investeringer		-13 178 638	36 042 421
Andre inntekter		99 308	0
Andre kostnader	9	-653 803	-232 310
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		-13 733 133	35 810 111
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		-17 820 052	18 872 539
Skattekostnad	9	864 705	3 574 751
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		-16 955 347	22 447 290
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-1 650 899	5 594 589
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 940 971	-1 884 216
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		485 243	471 054
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-3 106 627	4 181 427
TOTALRESULTAT		-20 061 974	26 628 717

BALANSE

Varig Hadeland Forsikring	Noter	2022	2021
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og annen fast eiendom			
Eierbenyttet eiendom	10	2 214 896	2 221 833
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	11,13	7 000 000	7 000 000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	11,12	170 051 494	191 378 533
Rentebærende verdipapirer	11	53 367 291	59 939 117
Utlån og fordringer	11,13	204 670	2 643 504
Sum investeringer		232 838 351	263 182 987
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger			
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	11	7 260 603	9 388 531
Sum gj.f.andel av forsikringstekniske bruttoavsetn.		7 260 603	9 388 531
Fordringer			
Andre fordringer	11	9 204 428	11 519 473
Sum fordringer		9 204 428	11 519 473
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	10	1 376 914	717 888
Kasse og bank	11	7 069 720	8 407 049
Eiendeler ved skatt	9,11	7 411 369	6 061 427
Pensjonsmidler	11,14	3 559 277	3 018 669
Sum andre eiendeler		19 417 280	18 205 033
Andre forsk.bet. kostn. og opptjent ikke mottatt innt.		867 956	624 028
SUM EIENDELER		269 588 618	302 920 052

BALANSE

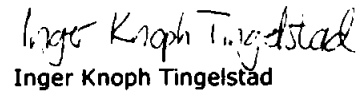
Varig Hadeland Forsikring	Noter	2022	2021
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		3 943 690	5 594 589
Avsetning til naturskadefond		25 906 020	25 061 970
Avsetning til garantiordningen		774 885	825 588
Annen opptjent egenkapital		169 505 015	188 457 926
Andre fond		26 251 027	28 000 000
Sum opptjent egenkapital	15	226 380 637	247 940 073
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	7 760 776	5 277 339
Brutto erstatningsavsetning	4	21 259 904	24 766 558
Sum brutto forsikringsforpliktelser		29 020 680	30 043 897
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	14	3 125 906	1 449 766
Forpliktelser ved periodeskatt	9	654 980	232 310
Forpliktelser ved utsatt skatt	9	1 257 585	1 509 102
Andre avsetninger for forpliktelser		0	200 000
Sum avsetninger for forpliktelser	11	5 038 471	3 391 178
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	11,16	8 044 733	20 436 593
Sum forpliktelser		8 044 733	20 436 593
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	11,16	1 104 097	1 108 311
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		269 588 618	302 920 052

Styret i Varig Hadeland Forsikring
Gran, 24. mars 2023

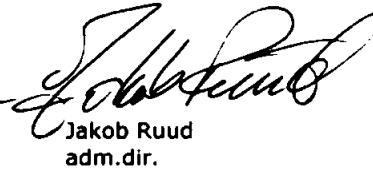

Dagfinn Edvardsen

Kari Marie Engnæs

Inger Knoph Tingelstad

Stine Lunde Lynne

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm.dir.

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

Varig Hadeland Forsikring

Kroner	Fond for urealiserte gevinster	Natur-skadefond	Garanti-ordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
1.1.-31.12.2021							
Egenkapital 31.12.2020	0	24 479 135	927 475	27 390 499	-9 474 616	179 619 381	222 941 874
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	582 835	-101 887	0		21 966 342	22 447 290
Andre inntekter og kostnader							
Urealisert verdiendring							
Frende Holding AS	5 594 589						5 594 589
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger					-1 884 216		-1 884 216
Skaft på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					471 054		471 054
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	5 594 589	0	0	0	-1 413 162	0	4 181 427
Totalresultat	5 594 589	582 835	-101 887	0	-1 413 162	21 966 342	26 628 717
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning						251 517	251 517
Til / fra andre fond				609 501		-2 491 536	-1 882 035
Egenkapital 31.12.2021	5 594 589	25 061 970	825 588	28 000 000	-10 887 778	199 345 704	247 940 073
1.1.-31.12.2022							
Egenkapital 31.12.2021	5 594 589	25 061 970	825 588	28 000 000	-10 887 778	199 345 704	247 940 073
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	844 050	-50 703	0	0	-17 748 694	-16 955 347
Andre inntekter og kostnader							
Urealisert verdiendring							
Frende Holding AS	-1 650 899						-1 650 899
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger					-1 940 971		-1 940 971
Skaft på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					485 237		485 237
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	-1 650 899	0	0	0	-1 455 734	0	-3 106 633
Totalresultat	-1 650 899	844 050	-50 703	0	-1 455 734	-17 748 694	-20 061 980
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning						251 517	251 517
Til / fra andre fond				-1 748 973			-1 748 973
Egenkapital 31.12.2022	3 943 690	25 906 020	774 885	26 251 027	-12 343 512	181 848 527	226 380 637

Kontantstrøm

Varig Hadeland Forsikring	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	19 231 423	10 364 195
Utbetalte gjenforsikringspremier	-2 433 940	-3 647 926
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir. forsikring	-13 891 429	-16 498 256
Betalte driftskostnader	-15 756 235	-5 387 461
Netto finansinntekter	10 388 821	6 851 862
Betalte skatter	-716 370	-703 002
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-3 177 730	-9 020 589
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-1 518 827	21 923 897
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	4 235 325	-6 218 510
Netto kontantstrøm av eiendom	370 254	364 056
Netto kontantstrøm av driftsmidler	-866 702	-181 059
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	678 700
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	2 220 049	16 567 084
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	-2 818 482	-3 187 532
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-2 818 482	-3 187 532
Netto kontantstrøm for perioden	-3 776 163	4 358 964
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-3 776 163	4 358 964
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	11 050 553	6 691 589
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	7 274 390	11 050 553
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd kredittinstitusjoner	204 670	2 643 504
Kontanter og bankinnskudd *	7 069 720	8 407 049
Sum kontanter og kontantekvivalenter	7 274 390	11 050 553
* Herav bundet på skattetrekkkonto	812 915	801 749

NOTER

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2022 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

Det foreligger regnskapsstandarder og fortolkninger med utsatt implementering som ikke er blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1.januar 2018. Se avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1. januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Hadeland Forsikring er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller kostnader vil bli presentert separat i resultatoppstillingen. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader. IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 til rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2023 eller senere.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avvikingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdele har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Varig Hadeland Forsikring i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr : 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verdifall, som innregnes i resultatet.

Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstiller definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle derivater

Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valutaeksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringene i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorisonen for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser, andre finansielle forpliktelser og forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 12.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Avsetninger/Restrukturering

Avsetninger innregnes når foretaket har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig.

Betingede eiendeler opplyses om i note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoningstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Hadeland Forsikring opererer som agent på vegne av Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Frende Skadeforsikring AS

Yter Varig Hadeland Forsikring ved å drifte brann- og kombinertforretningen, betales en godtgjørelse til Frende Skadeforsikring AS. Avtalene med Frende Skadeforsikring AS løper i fem år fra 01.01.21 for deretter å bli rullerende årlig fornyet.

2. Bruk av estimater

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Varig Hadeland Forsikring, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

3. Risiko og kapitalstyring

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Varig Hadeland Forsikring. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Varig Hadeland Forsikring er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsesserisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjer.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Varig Hadeland Forsikring mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Varig Hadeland Forsikring tilbyr kombinerte forsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i Norge. Varig Hadeland Forsikring er selv ansvarlig for de kombinertskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuranseskyttelse hos Frende Skadeforsikring AS, i samarbeid med Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal Gjensidig.

Med virkning fra 01.07.2022 er egenregningen 3.000.000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster Varig Hadeland Forsikrings regnskap. Reassuransesprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassurans og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Varig Hadeland Forsikring eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av

medlemmene, et eget reassuransesprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Varig Hadeland Forsikring håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2022	2021
Brannforsikring	367 674	398 715
Naturskadeforsikring	24 379	36 001
Totalt	392 053	434 716

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 79,5 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 223,9 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 282 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 – Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

Beløp i hele tusen	2022	2021
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	223 855	244 756
Solvenskapitalkrav (SCR)	79 457	96 276
Overskuddskapital	144 398	148 480
Solvensmargin etter Solvency II	282 %	254 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 – Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

Beløp i hele tusen	2022	2021
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	35 756	43 324
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	19 864	24 069
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	27 818	24 374
Minstekapitalkrav (MCR)	27 818	24 374
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	720 %	922 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 194,8 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Tabell 3 – Tellende kapital til å møte kravet til kapital

Beløp i hele tusen	2022	2021
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	194 818	219 895
- Kapitalgruppe 2	25 906	24 680
- Kapitalgruppe 3	3 131	180
Sum basiskapital	223 855	244 756
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital SCR	223 855	244 756
- Kapitalgruppe 2 og 3 for Solvency II formål	23 473	19 986
Total tellende ansvarlig kapital MCR	200 382	224 770

De viktigste forskjellene mellom verddivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundeordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verddivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i hele tusen	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	21 260	20 177	-1 083
Premieavsetning for skadeforsikringer	7 761	3 082	-4 679
Risikomargin		3 284	3 284
Sum forsikringstekniske avsetninger	29 021	26 543	-2 478

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatnings-avsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvike virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkravet er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Varig Hadeland Forsikring. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

Beløp i hele tusen	2022	2021
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	24 831	20 055
Kapitalkrav for markedsrisiko	68 557	87 825
Kapitalkrav for motpartsrisiko	1 070	1 778
Diversifisering	-15 514	-14 196
Basis solvenskapitalkrav	78 944	95 462
Operasjonell risiko	513	815
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	79 457	96 276

Regulatorisk usikkerhet relatert til Solvens II

Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan garantiavsetningen skal behandles i Solvens II. Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Foretaket er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, bør behandles som solvenskapital. Foretaket vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil en endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

4. Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	17 940 475	1 290 948	19 231 423
Gjenforsikringsandel	-1 766 284	-205 840	-1 972 124
For egen regning	16 174 191	1 085 108	17 259 299
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	15 944 178	1 153 314	17 097 492
Gjenforsikringsandel	-1 766 284	-205 840	-1 972 124
For egen regning	14 177 894	947 474	15 125 368
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-10 323 620	-103 424	-10 427 044
Gjenforsikringsandel	1 670 996	-	1 670 996
For egen regning	-8 652 624	-103 424	-8 756 048
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-2 646 174	-599 292	-3 245 466
Inntruffet tidligere år brutto	-7 677 446	495 868	-7 181 578
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	7 279 666	481 110	7 760 776
Brutto erstatningsavsetning	20 136 777	1 123 127	21 259 904

5. Transaksjoner mellom Varig Hadeland Forsikring og Frende Skadeforsikring AS

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Varig Hadeland Forsikring mottar provisjon for salg av forsikringer fra Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS.

I 2022 er det dessuten mottatt sluttoppgjør på tidligere avtale med Gjensidige.

	2022	2021
Provisjon fra Frende	2 196 942	986 790
Provisjon, sluttoppgjør Gjensidige	8 496 066	177 547
Provisjon fra andre	62 950	153 888
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	10 755 959	1 318 225

Administrasjonskostnader

Frende Skadeforsikring ASA yter tjenester knyttet til brannforretningen. I resultatregnskapet inngår kostnaden i Forsikringsrelaterte adm.kostnader.

	2022	2021
Kostnader brannforretningen	1 274 760	553 829

6. Forsikringsrelaterte kostnader

	2022	2021
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	207 676	146 606
Lønns- og personalkostnader	12 605 672	11 423 079
Honorarer tillitsvalgte	653 000	780 800
IKT-kostnader	88 046	262 142
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	322 546	280 750
Andre kostnader	7 335 258	6 322 682
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-11 769 889	-10 596 886
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-7 778 003	-7 002 837
Øvrige salgskostnader	0	0
Sum	1 664 305	1 616 336
Salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	7 778 003	7 002 837
Øvrige salgskostnader	0	0
Sum	7 778 003	7 002 837

7. Lønn og godtgjørelse

	2022	2021
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	8 876 186	8 146 660
Arbeidsgiveravgift	2 097 360	1 942 452
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	466 303	455 687
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	155 515	146 621
Pensjonskostnader - ytelsesbasert basert pensjonsordning	371 768	327 590
Andre personalkostnader	638 540	404 069
Sum lønns- og personalkostnader	12 605 672	11 423 079
Gjennomsnittlig antall årsverk	13,8	11,2
Lønn/godtgjørelse til:		
-Daglig leder	1 851 372	1 788 544
-Årets pensjonsopptjening/-premie	289 656	196 812
Honorar tillitsvalgte		
Honorar styret	563 000	536 400
Honorar tildelingskomite Varigfondet	42 000	70 000
Honorar valgkomite	0	67 000
Honorar Generalforsamling	48 000	107 400
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse:		
Revisjon	284 421	182 000
Revisjon - rådgivning skatt	38 125	36 250
Rådgivning - annen rådgivning	0	62 500
Sum	322 546	280 750

8. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	2022	2021
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	11 769 889	10 596 886
Utbetalt garantiordningen	0	0
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	11 769 889	10 596 886

9. Skatt

	2022	2021
Midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	-4 931 233	-5 259 650
Pensjonsforpliktelse/-midler	433 371	1 568 903
Sum midlertidige forskjeller over resultatet	-4 497 862	-3 690 747
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	-2 218 733	-1 175 191
Fremførbart underskudd	-22 928 882	-19 379 770
Netto midlertidige forskjeller	-29 645 477	-24 245 708
Utsatt skattefordel	7 411 369	6 061 427
Utsatt skatt knyttet til avvikling av sikkerhetsavsetning		
Reklassifisering av sikkerhetsavsetning fra 01.01.2016.	5 030 340	6 036 408
Utsatt skatt	-1 257 585	-1 509 102
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) direkte mot egenkapitalen	736 754	722 571
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) over resultatet	864 705	3 542 619
Endring balanseført utsatt skatt/utsatt skattefordel	1 601 459	4 265 190
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	-17 820 072	18 872 539
Estimatawik pensjonsforpliktelser	-1 940 971	-1 884 216
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-7 601 941	-17 564 388
Netto verdiendring finansielle omløpsmidler	29 840 450	-10 400 123
Aksjeutbytte og avkastning etter fritaksmetoden	-9 152 671	-5 201 460
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	274 580	156 044
Inntektsføring 10 % av sikkerhetsavsetning	1 006 068	1 006 068
Skatt av formue	653 823	232 310
Andre permanente forskjeller	232 699	235 328
Endring i midlertidige forskjeller	807 115	-2 064 153
Endring fremførbart underskudd	3 700 920	16 612 051
Skattepliktig inntekt	0	0
Spesifikasjon av betalbar skatt		
Betalbar skatt av inntekt	0	0
Betalbar skatt av formue	654 980	232 310
Betalbar skatt i balansen	654 980	232 310
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt av inntekt	0	0
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	-902 652	-3 542 619
Korreksjon tidligere år	37 947	-32 132
Skattekostnad i regnskapet	-864 705	-3 574 751
Klassifisering av formuesskatt		
Kostnad formuesskatt klassifiseres som andre kostnader	653 803	232 310
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet	-864 705	-3 574 751
Skatt av resultat før skattekostnad	-4 455 018	4 718 135
Forsk. mellom årets skattekostn.og 25 % av res.før skatt	3 590 313	-8 292 886
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 %		
Skatt av endring midlertidige forskjeller verdipapirer	-260 886	-376 699
Skatt av permanente forskjeller	3 813 252	-7 884 055
Korreksjon tidligere år	37 947	-32 132
Sum differanse	3 590 313	-8 292 886

10. Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

2021	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	9 914 118	1 390 948
Tilgang i året		181 059
Avgang i året		0
Anskaffelseskost pr.31.12.21	9 914 118	1 572 007
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.21	-7 685 348	-707 514
Årets ordinære avskrivninger	-6 937	-146 606
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.21	-7 692 285	-854 119,9
Bokført verdi 31.12.21	2 221 833	717 887
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5-7 år

2022	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	9 914 118	1 572 007
Tilgang i året		866 702
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr.31.12.22	9 914 118	2 438 710
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.22	-7 692 285	-854 120
Årets ordinære avskrivninger	-6 937	-207 676
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.22	-7 699 222	-1 061 796
Bokført verdi 31.12.22	2 214 896	1 376 914
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5-7 år

	2022	2021
Markedsværdi av tomter og eierbenyttede eiendommer (skjønn)	11 000 000	12 000 000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	2 214 896	2 221 833
Merverdi utover balanseført verdi	8 785 104	9 778 167

11. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteaftaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonspringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på

observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontant-strømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.
- Varig Hadeland Forsikring egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Spesifikasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

	Balansført verdi 31.12.2022	Virkelig verdi 31.12.2022	Balansført verdi 31.12.2021	Virkelig verdi 31.12.2021
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	170 051 494	170 051 494	191 378 533	191 378 533
Rentebærende verdipapirer	53 367 291	53 367 291	59 939 117	59 939 117
Utlån og fordringer				
Utlån	7 204 670	7 204 670	9 643 504	9 643 504
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	7 260 603	7 260 603	9 388 531	9 388 531
Andre fordringer	20 175 074	20 175 074	20 599 569	20 599 569
Kontanter og bankinnskudd	7 069 720	7 069 720	8 407 049	8 407 049
Sum finansielle eiendeler	265 128 851	265 128 851	299 356 303	299 356 303
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Andre forpliktelser	14 187 301	14 187 301	24 936 083	24 936 083
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Forpliktelser innen konsernet	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	14 187 301	14 187 301	24 936 083	24 936 083

Verdsettelseshierarki

2022	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verds teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verds teknikk basert på ikke obs. mark.data	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	94 005 097		76 046 397	170 051 494
Rentebærende verdipapirer		53 367 291		53 367 291
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		7 000 000

2021	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verds teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verds teknikk basert på ikke obs. mark.data	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	108 619 960		82 758 573	191 378 533
Rentebærende verdipapirer		59 939 117		59 939 117
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		7 000 000

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

2022	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2022	82 758 573	-	82 758 573
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	(6 433 593)	-	(6 433 593)
Kjøp	12 776 969	-	12 776 969
Salg	(13 055 552)	-	(13 055 552)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2022	76 046 397	-	76 046 397
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2022	13 295 639	-	13 295 639

2021	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2021	70 043 186	-	70 043 186
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	13 285 637	-	13 285 637
Kjøp	6 020 000	-	6 020 000
Salg	(6 590 250)	-	(6 590 250)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2021	82 758 573	-	82 758 573
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2021	10 065 119	-	10 065 119

12. Aksjer og andeler

Norske aksjer	Markeds verdi
Hadelandshagen AS	100 000
HAPRO AS	50 000
Landbrukets Fagråd Hadeland Ba	15
Bileiendom Holding AS	4 156 000
Brage Finans AS	8 962 203
Bryggerikvartalet AS	12 728 430
DNB Private Equity I ASA	585 254
Frende Holding AS	33 802 438
HB Handelseiendom AS	
Holma Næringsbygg AS	
IF Eiendomsfond AS	11 903 406
Inkognitogaten 33 A AS	
Karihaugveien AS	303 550
Pareto Private Equity II AS (A)	
Ramsalt Hotell Holding AS	3 455 100
Sum norske aksjer	76 046 397

Norske aksjefond	Markeds verdi
Actic Norwegian Value Creation	15 126 349
Alfred Berg Aktiv	15 304 149
Sum norske aksjefond	30 430 498

Utenlandske aksjefond	Markeds verdi
Ako Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK	3 118 679
Ako Global Long Only UCITS Fund D1 USD	1 044 785
Ako Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	6 048 464
Egerton Capital Equity Fund I NOK	4 671 155
Egerton Capital Equity Fund I NOK hedged	8 399 422
Fundsmith Equity Fund	6 959 702
RBC Vision Global Horizon Equity Fund NOK H	2 913 388
RBC Vision Global Horizon Equity Fund USD	6 163 870
SGA Global Growth Fund NOK H	2 452 939
SGA Global Growth Fund USD D	5 861 332
T. Rowe Price Global Focused Growth NOK	4 091 617
T. Rowe Price Global Focused Growth Responsible	4 158 352
Veritas Global Focus Fund NOK E	3 857 924
Veritas Global Focus Fund USD C	3 832 970
Sum utenlandske aksjefond	63 574 599
Sum aksjer og andeler	170 051 494

13. Utlån og fordringer

Utlån og fordringer som måles til amortisert kost	2022	2021
Ansvarlig lån	7 000 000	7 000 000
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	7 000 000	7 000 000

Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	2022	2021
Innskudd hos kredittinstitusjoner	204 670	2 643 504
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	204 670	2 643 504

14. Pensjon

Varig Hadeland Forsikring er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Varig Hadeland Forsikring har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningsstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Varig Hadeland Forsikring pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 3,7 prosent (3,0), og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjeldent tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den aktuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Varig Hadeland Forsikring er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Storebrand som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å øke pensjonsutbetalingene. En økning i forpliktelsene (som for eksempel som følge av rentefritak) vil bli delvis motvirket av en reduksjon i overfinansieringen. Renteoppgang leder til et fall i forpliktelsene som isolert sett kan lede til en økt overfinansiering. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av markedsverdivektet durasjon.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 12,8 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 10,5 prosent ved en renteøkning på et prosentpoeng.

Kreditrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kreditrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade».

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kreditrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kreditrisiko.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer, vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at selskapet får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 4,0 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere faller forpliktelsen med 3,5 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng faller forpliktelsen med 1,8 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstille visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Storebrand måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en bufferkapitalutnyttelse på cirka 75 prosent, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Varig Hadeland Forsikring er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte.

AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av foretaket. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

Oversikt pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

	Sikret 2022	Usikret 2022	Sum 2022	Sikret 2021	Usikret 2021	Sum 2021
Antall aktive medlemmer	4	1	5	4	1	5
Antall pensjonister	9	6	15	12	6	18
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	20 732 883	1 449 766	22 182 649	20 751 789	1 037 687	21 789 476
Korreksjon av åpningsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	302 092	67 143	369 235	269 086	48 310	317 396
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	42 595	9 467	52 062	37 941	6 812	44 753
Rentekostnad	396 660	28 608	425 268	334 979	17 249	352 228
Aktuarielle gevinster og tap	-1 500 302	1 582 653	82 351	992 137	350 948	1 343 085
Utbetalte ytelser	-1 008 326	-9 850	-1 018 176	-1 399 075	-9 850	-1 408 925
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-186 907	-1 881	-188 788	-253 974	-1 389	-255 363
Virking av den øvre grense for eiendelen	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	18 778 695	3 125 906	21 904 601	20 732 883	1 449 766	22 182 649
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	18 778 695	3 125 906	21 904 601	20 732 883	1 449 766	22 182 649
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-22 337 972	0	-22 337 972	-23 751 551	0	-23 751 551
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	-3 559 277	3 125 906	-433 371	-3 018 668	1 449 766	-1 568 902
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	23 751 552	0	23 751 552	23 413 183	0	23 413 183
Renteinntekt	474 797	0	474 797	386 787	0	386 787
Avkastning ut over renteinntekt	-1 858 620	0	-1 858 620	-450 578	0	-450 578
Bidrag fra arbeidsgiver	1 165 476	1 881	1 167 357	2 055 209	1 389	2 056 598
Utbetalte ytelser	-1 008 326	0	-1 008 326	-1 399 075	0	-1 399 075
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-186 907	-1 881	-188 788	-253 974	-1 389	-255 363
Pr. 31.12	22 337 972	0	22 337 972	23 751 552	0	23 751 552
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	302 092	67 143	369 235	269 086	48 310	317 396
Rentekostnad	396 660	28 608	425 268	334 979	17 249	352 228
Renteinntekt	-474 797	0	-474 797	-386 787	0	-386 787
Arbeidsgiveravgift	42 595	9 467	52 062	37 941	6 812	44 753
Pensjonskostnad	266 550	105 218	371 768	255 220	72 370	327 590
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring	266 550	105 218	371 768	255 220	72 370	327 590
Nymåling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/ -eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			14 517 045			12 632 829
Avkastningen på pensjonsmidler			1 858 620			450 578
Endringer i demografiske forutsetninger			837 329			1 028 440
Endringer i økonomiske forutsetninger			-754 978			405 197
Virkingen av den øvre grensen for eiendelen			0			0
Akkumulert beløp pr. 31.12.			16 458 016			14 517 045
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			3,73 %			1,98 %
Lønnsregulering			3,70 %			3,00 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,70 %			3,00 %
Pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen			466 303			455 687
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO			155 515			146 621
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år			158 625			146 768
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			1 208 598			1 165 476
Prosent			Endring i pensjonsforpliktelse 2022			Endring i pensjonsforpliktelse 2021
Sensitivitet						
- 1 %-poeng diskonteringsrente			12,80 %			13,20 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente			-10,50 %			-10,80 %
- 1 %-poeng lønnsjustering			-3,50 %			-2,60 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering			4,00 %			3,70 %
- 1 %-poeng G-regulering			1,80 %			1,30 %
+ 1 %-poeng G-regulering			-1,80 %			-5,90 %
10 % redusert dødelighet			2,70 %			3,10 %
10 % økt dødelighet			-3,60 %			-4,20 %

15. Egenkapital

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

16. Avsetninger og andre forpliktelser

	2022	2021
Brann-/Naturavregning mm Gjensidige	1 177 815	13 639 730
Avsetning gjeld Gjensidigestiftelsen	2 647 843	2 647 843
Vangfondet - gjenstående utbetalinger av vedtatte tildelinger	293 010	454 807
Skyldige forskuddstrekk og offentlige avgifter	989 406	963 210
Leverandørgjeld	1 595 618	2 284 652
Påløpte, ikke betalte kostnader	1 341 041	446 351
Sum andre forpliktelser	8 044 733	20 436 593
Avsetning feriepenger	927 028	930 566
Avsetning arbeidsgiveravgift av påløpte feriepenger	130 718	131 217
Avsetning finansskatt av påløpte feriepenger	46 351	46 528
Sum andre påløpte kostnader	1 104 097	1 108 311

17. Hendelser etter balansedagen

Det har ikke oppstått vesentlige hendelser etter balansedagen av betydning for årsregnskapet for 2022.

BDO AS
Tordenskjoldsgt. 13-15
2821 Gjøvik

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Varig Hadeland Forsikring

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Varig Hadeland Forsikring

Årsregnskapet som består av:

- Balanse per 31. desember 2022
- Resultatregnskap, utvidet resultatregnskap for 2022
- Oppstilling over endringer i egenkapital
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2022
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med aktuelle forskrifter om årsregnskap for forsikringselskaper i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Varig Hadeland Forsikring revisor sammenhengende i 1 år fra valget på generalforsamlingen den 8. juni 2022 for regnskapsåret 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Beskrivelse av forholdet

Måling av erstatningsavsetninger baseres på ulike beregningsmetoder og modeller, samt en rekke forutsetninger og estimater knyttet til fremtidig utvikling det er knyttet usikkerhet til.

I note 1 omtales de benyttede regnskapsprinsippene, i styrets årsberetning omtales forsikringsrisiko og i note 4 spesifiseres forsikringsforpliktelsene.

Ledelsens skjønnsutøvelse knyttet til beregningsmodellene, forutsetningene og estimatene er avgjørende for måling av erstatningsavsetningene, og de ble derfor et sentralt forhold i vår revisjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvissende bilde i samsvar med aktuelle forskrifter om årsregnskap for forsikringsselskaper i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til

Revisjonen av forholdet

Vi har utfordret og evaluert valg av modeller, bruk av forutsetninger og estimater i målingen av erstatningsavsetningene. Vi har videre gjennomført stikkprøvebasert testing av RBNS-avsetninger pr. 31.12.2022.

Vi har også vurdert om noteopplysningene om erstatningsavsetninger er dekkende.

Penneo document key: DJZXJ-K71VU-02QYQ-MK7EZ-1 QOBG-C41NW

grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Alexander Hjelmtvedt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo document key: DJZXJ-K71VU-02QYQ-MK7EZ-1 QOBG-C41NW

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Alexander Unnli Hjelmtvedt

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5999-4-1342370

IP: 188.95.xxx.xxx

2023-03-30 14:01:28 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: DJZX-K71VU-02QYQ-MKVEZ-1Q08G-C41NN

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>